

Samenwerken
met de
mantelzorger

januari 1

2017

Een korte weergave over hoe de Zorgspecialist de samenwerking zoekt met de mantelzorger van extramurale cliënten.

Mantelzorg
doe je samen

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	2
2. Wat verstaan we onder mantelzorgers.....	2
3. Uitgangspunten mantelzorgbeleid.....	3
3.1 De samenwerkingsrelatie	3
3.2 Expertrol mantelzorger	3
3.3 Ondersteuning mantelzorger	3
3.4 Ondersteuning zorgmedewerker	4
4. Continu proces.....	4

1. Inleiding

Samenwerken met mantelzorgers neemt steeds meer een prominente plaats in in de zorgverlening. De zorg die mantelzorgers geven, is informele zorg. Het kabinet wil dat zorgprofessionals meer oog hebben voor deze zorg en de samenwerking gaan zoeken met de mantelzorgers.

In dit beleidstuk wordt ingegaan hoe de Zorgspecialist dit in praktijk.

2. Wat verstaan we onder mantelzorgers

Voordat we ingaan op welke wijze de medewerker van de ZorgSpecialist samenwerken met de mantelzorgers in de thuiszorg, is het belangrijk om de definiëren wat wij nu eigenlijk onder mantelzorger verstaan.

Mezzo, de landelijke vereniging voor iedereen die zorgt voor een naaste, definieert mantelzorg als volgt:

Mantelzorg is alle hulp aan een hulpbehoevende door iemand uit diens directe sociale omgeving. Mantelzorgers zijn mensen die langdurig en onbetaald zorgen voor een chronisch zieke, gehandicapte of hulpbehoevende persoon uit hun omgeving. Dit kan een partner, ouder of kind zijn, maar ook een ander familielid, vriend of kennis.

Nu de overheid wil dat mensen zolang mogelijk zelfstandig thuis blijven wonen en de zorgorganisaties stuurt richting doelmatigheid, zullen mantelzorgers een steeds belangrijke samenwerkingspartner worden van zorgmedewerkers.

Uitgangspunt bij deze samenwerking is dat de cliënt invloed blijft houden op het eigen leven en daar een gevoel van eigenwaarde aan ontleed. Dit betekent dat in de samenwerking ernaar wordt gestreefd zoveel mogelijk aan te sluiten bij de wensen en behoeften van de cliënt. Mantelzorgers zijn vaak op de hoogte van deze wensen en behoeften.

3. Uitgangspunten mantelzorgbeleid

De ZorgSpecialist heeft een viertal uitgangspunten gedefinieerd die zij belangrijk acht in de samenwerking met mantelzorgers.

3.1 De samenwerkingsrelatie

De samenwerkingsrelatie tussen mantelzorger en de zorgmedewerker is van groot belang. Hierbij spelen communicatie, afstemming en elkaar ondersteunen een belangrijke rol.

Tijdens de intake worden de eerste afspraken gemaakt over taken die de mantelzorger op zich kan en wil nemen. Deze afspraken worden schriftelijk vastgelegd in het zorgdossier van de cliënt.

Goede communicatie is van essentieel belang om de zorg rondom de cliënt goed met elkaar af te stemmen. Afstemmen betekent ook regelmatig evalueren. De mantelzorger wordt hierbij actief betrokken. Tijdens de evaluatie cq zorgleefplanbesprekingen wordt tevens de draagkracht van de mantelzorger besproken: kan de mantelzorger het nog aan of is ondersteuning gewenst.

3.2 Expertrol mantelzorger

De mantelzorger is vaak al lang bij de cliënt betrokken en weet vaak als geen ander wat de gewoonten en wensen zijn van de cliënt. Zij vervullen hierin een expertrol.

Deze kennis van de mantelzorger wordt uitgevraagd tijdens het intakegesprek en de evaluaties cq zorgleefplanbesprekingen.

De Zorgspecialist erkent deze rol van de mantelzorger.

3.3 Ondersteuning mantelzorger

De ZorgSpecialist vindt de ondersteuning van de mantelzorger belangrijk en vindt het zaak om hierin te faciliteren.

De Zorgspecialist start in 2017 met mantelzorgbijeenkomsten.

Een bijeenkomst waarin de behoefte van ondersteuning van mantelzorgers vooraf wordt geïnventariseerd.

Daarnaast wordt de mantelzorger geïnformeerd over de inzet van respijtzorg.

Bij respijtzorg nemen anderen de zorg tijdelijk over.

De Zorgspecialist voorziet hierin in de vorm van logeeropvang in de kleinschalig woonvoorzieningen.

De mantelzorgers krijgen op deze wijze ruimte voor eigen behoeften en de kans om even op adem te komen. Respijtzorg kan helpen om de kans op overbelasting van de mantelzorger te verkleinen en knelpunten op te lossen.

Zorgmedewerkers hebben een signaalfunctie als het gaat om signalering van overbelasting. Risicosignalering is een onderdeel van de reguliere zorg waarbij mogelijke overbelasting van de mantelzorger in de gaten wordt gehouden.

3.4 Ondersteuning zorgmedewerker

Om de samenwerkingsrelatie tussen mantelzorger en medewerker te bevorderen worden zorgmedewerkers hierin getraind.

4. Continu proces

Ondersteuning van zowel mantelzorgers als zorgmedewerkers is een continu proces.

Blijkt dat het proces wat we zijn ingeslagen niet naar tevredenheid is van mantelzorgers en zorgmedewerkers, dan wordt deze aangepast naar gelang behoefte.